

## Preferencje partyjne w marcu

Przedruk i rozpowszechnianie  
tej publikacji **w całości** dozwolone  
wyłącznie za zgodą CBOS.  
Wykorzystanie **fragmentów**  
**oraz danych empirycznych**  
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej  
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa  
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl  
<http://www.cbos.pl>  
(48 22) 629 35 69

Na początku marca chęć udziału w hipotetycznych wyborach do Sejmu i Senatu deklaruje 64% ogółu ankietowanych<sup>1</sup>. Mimo spadku zainteresowania uczestnictwem w wyborach parlamentarnych w ciągu ostatniego miesiąca (o 3 punkty procentowe) mobilizacja wyborcza Polaków pozostaje względnie duża.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?*	Wskazania respondentów według terminów badań**						
	2015			2016			
	7–15 X	14–21 X	XII	7–14 I	21–28 I	II III	
w procentach							
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	62	68	64	67	63	67	64
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	23	17	12	13	17	12	13
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	15	15	24	20	20	21	23

\* W październiku 2015 roku pytanie brzmiało: „Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu, które odbędą się 25 października?”

\*\* Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Gdyby wybory odbyły się w marcu, z dużą przewagą nad konkurentami, zwyciężyłoby PiS (wraz z Polską Razem i Solidarną Polską). Chęć głosowania na partię Jarosława Kaczyńskiego zadeklarowało 37% potencjalnych uczestników wyborów, o 3 punkty procentowe więcej niż w lutym. Na kolejnych miejscach, ze zbliżonych poziomem poparcia, znalazły się Platforma Obywatelska (18%) i Nowoczesna Ryszarda Petru (17%). O ile jednak zwolenników PO przybywa (wzrost o 4 punkty w stosunku do lutego), o tyle poparcie dla Nowoczesnej słabnie (spadek o 2 punkty). Wśród ugrupowań, które uzyskały wynik pozwalający im wprowadzić swoich przedstawicieli do Sejmu, znalazł się także ruch Kukiz'15, na który chce głosować 8% potencjalnych wyborców. W porównaniu z lutym ugrupowanie to straciło jednak znaczącą część wyborców (spadek poparcia o 3 punkty).

<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (310) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 marca 2016 roku na liczącej 1034 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pozostałe ugrupowania przyciągają zdecydowanie mniej głosujących – po 3% zwolenników mają PSL i SLD, a po 2% Partia Razem i KORWiN.

Brak skryształizowanych preferencji partyjnych dekalruje 8% potencjalnych uczestników wyborów.

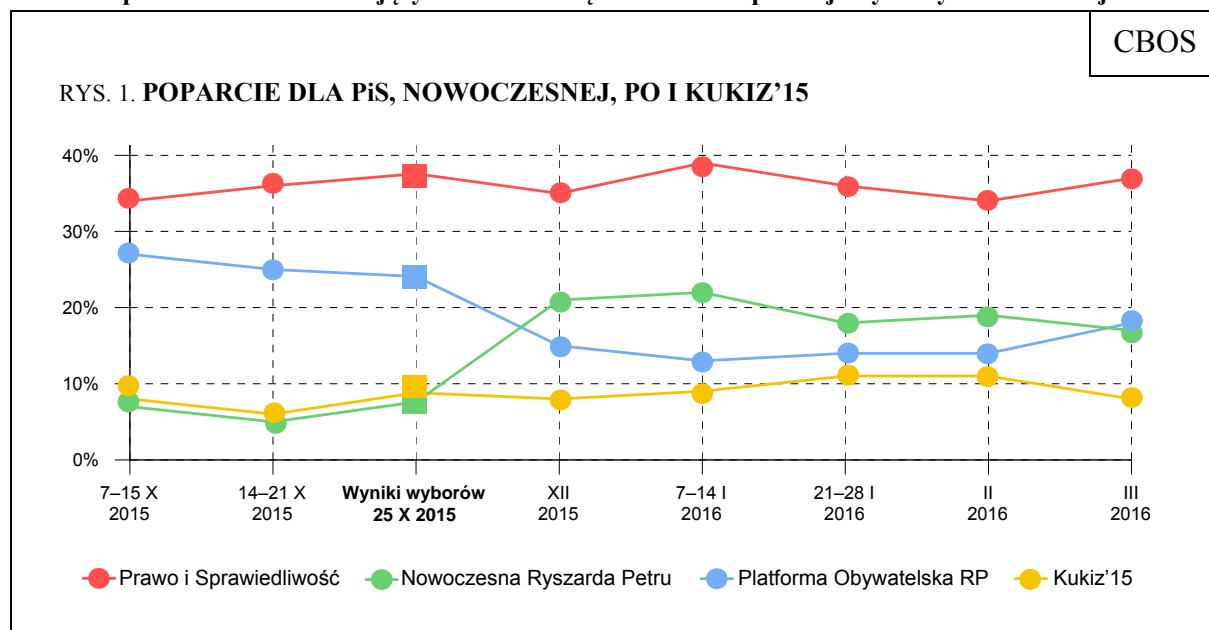
Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?*	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach							
	2015				2016			
	7-15 X	14-21 X	Wyniki wyborów 25 X	XII	7-14 I	21-28 I	II	III
	w procentach							
Prawo i Sprawiedliwość	34	36	37,58	35	39	36	34	37
Platforma Obywatelska RP	27	25	24,09	15	13	14	14	18
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	5	7,60	21	22	18	19	17
Kukiz'15	8	6	8,81	8	9	11	11	8
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	5,13	3	2	2	2	3
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6**	6**	7,55**	3	2	3	3	3
KORWiN	3	4	4,76	3	3	4	3	2
Partia Razem	1	<1	3,62	3	3	2	2	2
Inna odpowiedź	<1	<1	0,87	1	1	1	1	1
Trudno powiedzieć	9	11		6	5	7	9	8
Odmowa odpowiedzi	1	1		1	0	1	1	1
N=	566	757	15 200 671	629	714	622	668	661

\* W październiku 2015 pytanie brzmiało: „Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu 25 października?”

\*\* Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

**Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach do Sejmu**





PiS udało się zahamować widoczny w ostatnich kilku tygodniach spadek notowań. Poparcie dla rządzącej partii kształtuje się obecnie na poziomie zbliżonym do tego, jakie uzyskała ona w czasie ostatnich wyborów. Coraz bardziej wyrównana jest rywalizacja o przywództwo po stronie ugrupowań opozycyjnych. PO uzyskała w marcu najlepszy wynik od czasu jesiennych wyborów, dorównując poziomem poparcia Nowoczesnej Ryszarda Petru. Poparcie dla Nowoczesnej, dotychczasowego lidera opozycji, jest najniższe od wyborów. W marcu słabszy wynik notuje także Kukiz'15. Wydaje się, że ugrupowanie to mogło ostatnio zyskiwać m.in. kosztem PiS. Obecnie notowania ruchu Pawła Kukiza powróciły do poziomu z grudnia i pierwszej połowy stycznia, i są zbliżone do jego wyniku wyborczego.

Opracowała  
Beata ROGUSKA

## A N E K S

**Tabela 1**

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		64	13	23	1031
Płeć	Mężczyźni	69	11	20	488
	Kobiety	60	15	25	543
Wiek	18–24 lata	64	14	22	107
	25–34	59	18	23	195
	35–44	64	11	24	187
	45–54	64	14	22	152
	55–64	65	14	21	181
	65 lat i więcej	69	8	23	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	60	14	26	409
	Miasto do 19 999	62	16	22	139
	20 000 – 99 999	64	14	22	219
	100 000 – 499 999	67	12	21	171
	500 000 i więcej mieszk.	82	5	13	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	49	13	38	211
	Zasadnicze zawodowe	59	13	27	253
	Średnie	65	16	19	312
	Wyższe	80	10	11	255
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	83	11	6	114
	Średni personel, technicy	80	7	13	32
	Pracownicy adm.-biurowi	74	12	14	70
	Pracownicy usług	54	24	22	46
	Robotnicy wykwalifikowani	48	26	26	117
	Robotnicy niewykwalifik.	46	13	41	41
	Rolnicy	50	12	38	56
	Pracujący na własny rach.	78	8	15	51
	Bezrobotni	58	16	26	50
	Emeryci	70	9	21	243
	Renciści	52	15	33	60
	Uczniowie i studenci	73	8	19	71
	Gospodynie domowe i inni	50	13	37	80
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	72	13	15	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	14	27	94
	sekt. pryw. poza rolnict.	66	17	17	267
	prywatnym gosp. rolnym	51	11	38	58
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	54	17	29	118
	Od 650 zł do 999 zł	60	12	28	157
	Od 1000 zł do 1399 zł	66	13	21	161
	Od 1400 zł do 1999 zł	73	11	16	139
	2000 zł i więcej	78	10	12	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	57	13	31	84
	Średnie	57	16	27	427
	Dobre	71	11	18	520
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	75	1	24	47
	Raz w tygodniu	71	11	18	473
	1–2 razy w miesiącu	55	19	26	166
	Kilka razy w roku	62	17	21	221
	W ogóle nie uczestniczy	51	10	39	123
Poglądy polityczne	Lewica	67	13	20	157
	Centrum	65	11	24	256
	Prawica	81	10	9	318
	Trudno powiedzieć	43	19	38	300

Tabela 2

		Na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?										Liczba osób	
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	„Kukiz'15”	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		37	18	2	2	3	3	8	17	1	8	1	661
Płeć	Mężczyźni	36	16	2	3	4	5	11	15	1	6	1	336
	Kobiety	37	20	3	2	3	1	5	19	1	9	1	325
Wiek	18–24 lata	19	14	2	6	2	5	22	17	2	9		69
	25–34	19	19	3	5	2	3	14	25		8	1	115
	35–44	38	18	1	3	7		6	17	2	7	1	120
	45–54	40	13	2		5	3	10	18	1	8		97
	55–64	48	17	2	1	3	4	2	12	1	8	1	118
	65 lat i więcej	46	23	3	1	1	3	2	13	1	8	1	144
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	15	2	2	7	3	6	7	2	9		245
	Miasto do 19 999	33	22	3	3	3	1	8	15	1	11		86
	20 000 – 99 999	29	22	1	3		1	14	20	1	8	2	140
	100 000 – 499 999	38	18	2	3	2	3	6	25	1	2	1	114
	500 000 i więcej mieszk.	16	18	6	2		8	9	34		6	2	76
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	48	15	3	1	2	4	6	7	1	14		104
	Zasadnicze zawodowe	49	20	2	0	4	4	5	6	2	7		150
	Średnie	35	19	2	2	3	2	11	18	1	6	1	204
	Wyższe	23	17	3	5	4	2	9	29	0	7	1	203
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	14	0	3	4	3	4	39		5	1	94
	Średni personel, technicy	41	18		2		3	21	8		7		26
	Pracownicy adm.-biurowi	20	14	5	7	5		13	24		12		52
	Pracownicy usług	31	26	9			7	10	5	5	9		25
	Robotnicy wykwalifikowani	53	12	2	1	2	3	10	11	1	6		56
	Robotnicy niewykwalifik.	25	28			8		5	23		4	7	19
	Rolnicy	44	12	4	4	11	5	2	10	3	5		28
	Pracujący na własny rach.	22	16	2	5	5		17	29	5			40
	Bezrobotni	41	12		5	6	2	14	6	3	12		29
	Emeryci	47	20	3	1	1	3	1	12	0	10	1	171
	Renciści	43	23			6	4	4	6	2	12		31
	Uczniowie i studenci	22	16	3	6	2	7	19	17		8		52
Gospodynie domowe i inni	40	33					11	10		6		40	

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?										Liczba osób	
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	„Kukiz’15”	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		37	18	2	2	3	3	8	17	1	8	1	661
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	41	12	2		4	4	9	16		12		84
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	25	2	5	5		9	25		2		55
	sekt. prywat. poza rolnict.	27	16	2	3	2	2	12	27	2	5	1	176
	prywatnym gosp. rolnym	46	11	4	4	16		2	9	3	5		29
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	47	8		3	3	5	8	10	4	13		64
	Od 650 zł do 999 zł	39	16	1	1	9	3	11	9		11	1	94
	Od 1000 zł do 1399 zł	41	20	3	3	5	2	8	11	1	5		106
	Od 1400 zł do 1999 zł	39	22	3	2	1	3	7	19	1	4		101
	2000 zł i więcej	26	17	1	2	1	4	9	32	0	6	1	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	17	2	1	3	3	12	7	2	16		48
	Średnie	45	15	4	2	3	4	7	11	1	8	1	244
	Dobre	31	20	2	3	4	2	8	23	1	7	1	370
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	54	14						15	6	11		35
	Raz w tygodniu	50	16	2	3	4	2	6	9	1	7		334
	1-2 razy w miesiącu	41	19	2	2	9	1	6	9		9	2	91
	Kilka razy w roku	10	25	1	2	1	5	14	36	1	7		136
	W ogóle nie uczestniczy	10	13	7	1		7	15	34	2	10	2	63
Poglądy polityczne	Lewica	9	18	9		3	10	2	42		7		106
	Centrum	20	25	3	2	5	3	9	25	1	6	1	168
	Prawica	65	10	0	4	1	1	8	5	0	4		259
	Trudno powiedzieć	23	24		1	5	1	11	11	3	18	3	129